

H. C. Andersen – Eventyr 140: Laserne (1874/1869) Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel pga. såkaldt konverterings-divergens; læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.	H. C. Andersen – Eventyr 140: Laserne (1874/1869) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel pga. såkaldt konverterings-divergens; læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.
Udenfor Fabrikken stode i Stakke høit opstablede Kludbunker, samlede vidt og bredt fra; hver Las havde sin Historie, hver førte sin Tale, men man kan ikke høre dem Allesammen. Nogle Laser vare indenlandske, andre vare fra fremmede Lande. Her laa nu en dansk Las op til en norsk Las; pæredansk var den ene, og ravnorsk var den anden, og det var det Morsomme ved de to, vil hver fornuftig Norsk og Dansk sige. De kjendte nu hinanden paa Sproget, uagtet hvert af disse, sagde den Norske, var saa forskjelligt, som Fransk og Hebraisk. "Vi gaee til Aas for at faae det raat og oprindeligt og Dansken laver sig sin suttessøde fade Brage-Snak." Laserne talte og Las er Las i ethvert Land, de gjælde kun Noget i Kludebunken. "Jeg er norsk!" sagde den Norske, "og naar jeg siger, at jeg er norsk, saa troer jeg at have sagt nok! jeg er fast i Trevlerne, som Urfjeldene i gamle Norge, Landet, der har en Constitution, som det frie Amerika! det kildrer mig i Trevlerne at tænke hvad jeg er og lade Tanken malmklinge i Granit-Ord!" "Men vi har en Literatur!" sagde den danske Las. "Forstaaer De hvad det er?" "Forstaaer!" gentog den Norske, "Fladelands Beboer, skal jeg løfte ham tilfjelds og nordlyse ham, Klud som han er! Naar Isen tør for den	Uden for papirfabrikken stod i stakke højt opstablede kludebunker, samlet vidt og bredt fra; hver las havde sin historie, hver førte sin tale, men man kan ikke høre dem alle sammen. Nogle laser var indenlandske, andre var fra fremmede lande. Her lå nu en dansk las op til en norsk las; pæredansk var den ene, og ravnorsk var den anden, og det var det morsomme ved de to, vil hver fornuftig norsk og dansk sige. - De kendte nu hinanden på sproget, selvom hvert af disse sprog, sagde den norske, var så forskelligt, som fransk og hebraisk. "Vi går op til bjergryggens ås for at få det rå og oprindeligt og dansken laver sig sin suttessøde fade bragesnak." - Laserne talte og las er las i ethvert land, de betyder kun noget i kludebunken. "Jeg er norsk!" sagde den norske, " – og når jeg siger, at jeg er norsk, så tror jeg at have sagt nok! Jeg er fast i trævlerne, som urfjeldene i gamle Norge, landet, der har en egen forfatning, ligesom det frie Amerika! Det kildrer mig i trævlerne at tænke hvad jeg er og lade tanken malmklinge i granit-ord!" "Men vi har en litteratur!" sagde den danske las. "Forstår De hvad det er?" "Forstår!" gentog den norske, " en fladlandsbeboer, skal jeg løfte ham til fjelds og nordlyse ham, klud som han er! Når isen tør for

norske Sol, da komme danske Pæreskuder op til os med Smør og Ost, ret ædelige Varer! og der følger til Ballast dansk Literatur. Vi behøve den ikke! man undværer helst dovent Øl, der hvor det friske Væld sprudler, og her er det en Brønd, der ikke er boret, ikke sqvaldret europæisk kjendt ved Aviser, Kammeratskab og Forfatteres Reiser i Udlandet. Frit taler jeg fra Lungen, og Dansken maa vænne sig til den frie Lyd, og det vil han i sin skandinaviske Klamren til vort stolte Klippeland, Verdens Urknold!" - "Saaledes kunde nu aldrig en dansk Las tale!" sagde den Danske. "Det er ikke vor Natur. Jeg kjender mig selv, og som jeg ere alle vore Laser, vi ere saa godmodige, saa beskedne, vi troe for Lidet om os selv, og det vinder man rigtignok ikke Noget ved, men jeg kan saa godt lide det, jeg finder det saa yndigt! Forresten, det kan jeg forsikre Dem, kjender jeg tilfulde min egen gode Bonitet, men jeg taler ikke om den, saadan Feil skal ingen kunne beskylde mig for. Jeg er blød og bøielig, taaler Alt, misunder Ingen, taler godt om Alle, uagtet der er ikke meget Godt at sige om de fleste Andre, men lad dem om det! jeg gjør nu altid Grin af det, for jeg er saa begavet!" "Tal mig ikke dette Fladelandets bløde Klistersprog, jeg vamles ved det!" sagde den Norske og løste sig i Vinden fra Bunken og kom over i en anden. Papir bleve de begge to, og Tilfældet vilde, at den norske Las blev et Papir, hvorpaa en Nordmand skrev et trofast Elskovsbrev til en dansk Pige, og den danske Las blev Manuskript for en dansk Ode til Priis for Norges Kraft og Herlighed. Der kan ogsaa komme noget godt ud af Laserne, naar de først ere af Kludebunken og Forvandlingen er skeet til Sandhed og Skjønhed, de lyse i god Forstaaelse og i den er Velsignelse. Det er Historien, den er ganske fornøielig og fornærmer aldeles Ingen uden - Laserne. Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv	den norske sol, da kommer danske småbåde op til os med smør og ost, ret ædelige varer! Og der medfølger som ballast dansk litteratur. Vi behøver den ikke! Man undværer helst dovent øl, der hvor det friske kildevæld sprudler, og her er det fra en brønd, der ikke er boret, ikke skvaldret "europæisk kendt" ved hjælp af aviser, kammeratskab og forfatteres rejser i udlandet. Frit taler jeg fra lungen, og dansken må vænne sig til den frie lyd, og det vil han nok, i sin skandinaviske klamren til vort stolte klippeland, verdens urknold!" "Således kunne nu aldrig en dansk las tale!" sagde den danske. "Det er ikke vor natur. Jeg kender mig selv, og som jeg er alle vore laser, vi er så godmodige, så beskedne, vi tror for lidt om os selv, og det vinder man rigtignok ikke noget ved, men jeg kan så godt lide det, jeg finder det så yndigt! Forresten, det kan jeg forsikre dem, kender jeg tilfulde min egen gode bonitet, men jeg taler ikke om den, sådan fejl skal ingen kunne beskylde mig for. Jeg er blød og bøjelig, tåler alt, misunder ingen, taler godt om alle, selvom der ikke er meget godt at sige om de fleste andre, men lad dem om det! Jeg gør nu altid grin af det, for jeg er så begavet!" - "Tal mig ikke dette fladlandets bløde klistersprog, jeg vamles ved det!" sagde den norske og løste sig i vinden fra bunken og kom over i en anden bunke. Papir blev de begge to, og tilfældet ville, at den norske las blev et papir, hvorpå en nordmand skrev et trofast elskovsbrev til en dansk pige, og den danske las blev manuskript for en dansk digters ode til pris for Norges kraft og herlighed. - Der kan også komme noget godt ud af laserne, når de først er forbi kludebunken og forvandlingen er sket til sandhed og skønhed; de lyser her i god forståelse og i den er velsignelse. Det er historien, den er ganske fornøjelig og fornærmer aldeles ingen – udover laserne. Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©
--	---

(efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte 'digitale fejl' i disse ældre online-originaler.

Link:

<http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm>